

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Prvouka patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Prvouka se vyučuje v 1., 2. a 3. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Prvouka směřuje k :

- získávání nových poznatků a dovedností z různých oblastí života
- vytváření základních představ o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě i ve společnosti, o lidských činnostech, výtvorech a vztazích
- poznávání nejdůležitějších podmínek života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání a rozhodování
- uvědomování si své vlastní individuality
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Výstupy týkající se finanční gramotnosti budou naplňovány v předmětu Matematika.

Základním principem členění učiva prvouky je roční cyklus, který v každoročním opakování přináší žákům nové náměty. Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

- **Místo, kde žijeme** – důraz je kladen praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově)
- **Lidé kolem nás** - upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi
- **Rozmanitost přírody** – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznání proměnlivosti a rozmanitosti živé a neživé přírody
- **Člověk a jeho zdraví** – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci a osvojuje si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

EV: vztah člověka k životnímu prostředí, ekosystémy

VDO: občanská společnost a škola – pravidla chování...

MUV: princip sociálního smíru, lidské vztahy

OSV: rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí, mezilidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení

Žáci poznávají podstatu zdraví i příčin nemocí, získané poznatky posuzují, porovnávají a formulují závěry.

Učitel vede žáky:

- k orientaci ve světě informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k upevňování preventivního chování

Kompetence k řešení problémů

Žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých. Poznávají a ovlivňují svou jedinečnost.

Učitel vede žáky:

- k samostatným objevům, řešením a závěrům
- k využívání různých informačních zdrojů
- k odpovědím na otevřené otázky

Kompetence komunikativní

Žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojených tématech, přirozeně vyjadřují pozitivní pocity ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí.

Učitel vede žáky:

- k samostatnému vystupování a jednání
- ke komunikaci mezi sebou a s učitelem

Kompetence sociální a personální

Žáci spolupracují ve skupině, upevňují mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede žáky:

- k věcné argumentaci
- k odpovědím na otevřené otázky
- k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k ohleduplnému vztahu k přírodě
- k hledání možností aktivního uplatnění ochrany přírody
- k respektování daných pravidel

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Prvouka – 1. ročník

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
Místo, kde žijeme			
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá cestu do školy a zpět, adresu svého bydliště - zná název školy, jméno třídní učitelky a ředitele školy - připravuje si pomůcky do školy - udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce - uspořádá pracovní místo - uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu(SP) při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa; používá bezpečnou cestu do školy - v běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku, po silnici, bezpečně překoná silnici - v modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem 	<p>Domov</p> <p>Škola</p> <p>Silniční provoz – pojmy v SP</p> <p>Silnice a místo pro hru</p> <p>Chodník - pravidla chůze</p> <p>Přecházení – po přechodu, bez přechodu</p> <p>Cestování autem</p>	<p>Čj - F.Hrubín: Cestička do školy</p> <p>Čj + Vv-vyjádření vlastních zážitků slovem, kresbou, dramatizací</p>	<p>VDO – Občanská společnost a škola – výchova dem. občana v rámci třídního kolektivu</p> <p>Exkurze školy</p> <p>Vycházka do okolí školy (terénní způsob výuky)</p>
Člověk a jeho zdraví			
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovává části lidského těla - zná názvy běžných onemocnění - ví, co dělat v případě úrazu (důležitá telefonní čísla) - doдрžuje základní hygienické návyky - ovládá základy správné životosprávy, odpočinek, spánek, pitný režim - určí správná místa pro hru - chápe nebezpečí spojená s běžným životem (doprava, el. proud, sport, chemické látky) - přivolá pomoc - zná tísňové volání 	<p>Lidské tělo</p> <p>Péče o zdraví, zdravá výživa</p> <p>Přivolání pomoci v různých situacích, práce záchranářů</p> <p>Sám doma, cizí člověk, bezpečný odchod z domova, cesta do školy, trápení, kamarádi</p> <p>Telefonní čísla – tísňová, domů, do školy</p> <p>Požáry (nebezpečí, zásady)</p>	<p>Hv - „Hra na tělo“</p> <p>M - počítání prstů, orientace</p> <p>Vv- kresba ovoce</p> <p>Čj - „Zajíček a tráva“</p> <p>Tv - ošetření povrchového zranění</p>	<p>OSV- získávání dovedností vztahující se k zdravému duševnímu a soc. životu</p>
Lidé a čas			
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hod. - vyjmenovává dny v týdnu - rozlišuje čtvero ročních období a umí je charakterizovat - vyjmenovává měsíce jednotlivých ročních období 	<p>Orientace v čase a časový řád</p>	<p>M - počítání měsíců, dní ...</p> <p>orientace – před, za, hned před, hned za</p> <p>Čj - četba knih a článků</p> <p>Hv- vánoční</p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy život. prostředí, Vztah člověka k prostředí</p>

- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - časově zařazuje Vánoce a Velikonoce - zná některé vánoč. a velik. zvyky a tradice	Současnost a minulost v našem životě Kultura	koledy Vv - velikonoční přání Pv - zdobení kraslic	Lze zařadit vycházku do přírody (Borský park)
Lidé kolem nás			
- orientuje se ve vztazích mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, sestra, bratr) - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům - ovládá důležitá pravidla slušného chování	Rodina Soužití lidí	Vv - rodina („u nás doma“) Čj - četba z knihy Fr.Nepila: Podívánky Čj - lit.-dram. vých. scénky (v divadle, na koncertě, v dopr. prostředí, dramatizace někt. rodinných situací	VEG – Evropa a svět nás zajímá- poznání evropských kultur MUV – Kulturní diference, etnický původ - poznávání etnických skupin
Rozmanitost přírody			
- charakterizuje čtvero ročních období - rozlišuje živou a neživou přírodu - určuje vlastnosti některých látek a jejich změny	Látky a jejich vlastnosti	Pv - práce s drobným materiálem	EV – Ochrana životního prostředí

Prvouka – 2. ročník

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
Místo, kde žijeme, Lidé a čas			
- opakuje učivo prvního ročníku - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o činnostech člověka, o lidské společnosti, zvycích a práci lidí; hygienické návyky - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu - správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce; rozeznává vybrané značky pro chodce - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce, cíleně je používá - bezpečně překoná silnici se světelnými signály - rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace „sám domů“ - rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru - v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla cestování dopravními prostředky	Úvodní opakování Škola a cesta do školy, dopravní prostředky, bezpečnost Silniční provoz – vztahy mezi účastníky SP Chodník a stezka pro chodce – pravidla, značky Silnice – pravidla chůze po silnici, krajnice Přecházení – bez přechodu, s přechodem, přechod se světelnou signalizací Místo pro hru – kde si hrát, na čem se ještě jezdí Cestování – autem, hromadnými dopr. prostředky	Čj – jazyková komunikace, dramatizace	OSV – Osobnostní a sociální rozvoj VDO – Občanská společnost a škola (demokratické vztahy ve třídě, lidská práva)
Lidé a čas, Rozmanitost přírody			
- orientuje se v čase – kalendářní	Kalendář, hodiny a části dne,	Čj – jazyková	

<p>a školní rok, měsíce, týdny, dny, hodiny, minuty</p> <p>- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě</p> <p>- rozlišuje minulost, přítomnost a budoucnost</p> <p>- pozoruje viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>- rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků</p>	<p>významné dny</p> <p>Určování času na hodinách – různé druhy hodin</p> <p>Minulost, současnost, budoucnost</p> <p>Podzim - roční období, podzimní měsíce</p> <p>Dřeviny – části rostlin, zemědělské plodiny, ovoce, zelenina – druhy zeleniny, zvířata</p>	<p>komunikace</p> <p>M – jednotky času, slovní úlohy</p> <p>Vv - malba</p>	<p>OSV – Osobnostní a sociální rozvoj, spolupráce a komunikace v různých situacích</p> <p>EV – lidské aktivity, ochrana životního prostředí</p>
Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás			
<p>- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo</p> <p>- začlení svou obec do příslušného kraje ČR</p> <p>- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří její estetické hodnoty a rozmanitost</p> <p>- učí se hlavní zásady chování v případě ohrožení způsobených přírodními vlivy, reaguje adekvátně na pokyny dospělých</p> <p>- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</p>	<p>Domov</p> <p>Bydliště, město, vesnice, významná místa – hrady, zámky</p> <p>Česká republika – historická území, státní symboly, hlavní město</p> <p>Mimořádné události – sesuv půdy, povodeň, požár, vichřice</p> <p>Rodina</p> <p>Rodina a příbuzní - rodokmen</p>	<p>Čj – jazyková komunikace</p>	<p>OSV – Osobnostní a sociální rozvoj</p> <p>VDO – Občanská společnost</p> <p>EV – lidské aktivity, ochrana životního prostředí</p> <p>MUV – lidské vztahy (harmonické vztahy v rodině)</p>
Lidé kolem nás, Rozmanitost přírody			
<p>- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</p> <p>- ovládá pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti</p> <p>- ovládá základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy</p> <p>- chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi</p> <p>- pozoruje viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>- učí se hlavní zásady chování v případě ohrožení způsobených činností člověka</p>	<p>Kamarádi, spolužáci</p> <p>Soužití lidí</p> <p>Lidé staří a mladí – průběh lidského života</p> <p>Chování a pomoc postiženým lidem</p> <p>Osobní bezpečí</p> <p>Změny v přírodě, zimní měsíce, zimní svátky</p> <p>Mimořádné události – havárie, únik nebezpečných látek, teroristický čin</p>	<p>Čj – jazyková komunikace, četba</p> <p>Hv – ván. koledy</p> <p>Vv – malba</p> <p>Pv – vánoční přání</p>	<p>OSV – Osobnostní a sociální rozvoj, získávání dovedností, které se vztahují ke zdravému duševnímu a sociálnímu životu</p> <p>EV – lidské aktivity, ochrana životního prostředí</p>
Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví			
<p>- rozřídí některé přírodniny a zvířata podle nápadných určujících znaků</p> <p>- zná základní stavbu lidského těla, lidské smysly</p> <p>- ví, jak se správně zachovat, když se ztratí, zná svou adresu a tel. čísla tísňového volání</p>	<p>Zima v přírodě, zvířata v zimě, péče o zvěř</p> <p>Zimní sporty, bezpečnost</p> <p>Lidské tělo - části těla</p> <p>Vnitřní orgány</p> <p>Lidské smysly</p> <p>Životní potřeby</p> <p>Mimořádné události – Ztracený ve městě</p>	<p>Čj – jazyková komunikace</p> <p>Vv - malba</p> <p>M – slovní úlohy</p>	<p>OSV – Osobnostní a sociální rozvoj</p> <p>EV – lidské aktivity</p>
Člověk a jeho zdraví			
<p>- projevuje toleranci k přirozeným</p>	<p>Lidé různých národností –</p>	<p>Čj – jazyková</p>	<p>OSV – Osobnostní a</p>

<p>odlišnostem spolužáků</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - zná názvy běžných onemocnění a jejich příznaky - rozlišuje nemoc a úraz - odvodí význam i potřebu různých povolání a pracovních činností <p>- odhadne riziko, nebezpečnou situaci</p> <p>- dodržuje zásady bezpečného chování, aby nedošlo k ohrožení zdraví</p> <p>- v modelových situacích označí nebezpečí a diskutuje o způsobech ochrany</p>	<p>světadíly, sousední státy</p> <p>Péče o zdraví, osobní hygiena, čistota oděvů a okolí</p> <p>Zdravá výživa</p> <p>Nemoc a úraz - rozdíl, lékárníčka, u lékaře, v nemocnici</p> <p>Lidské vlastnosti</p> <p>Práce, povolání, řemesla, plat, dovolená, důchod, úcta k práci</p> <p>První pomoc při běžných poraněních a onemocněních</p> <p>Péče o zdraví a prevence rizik</p> <p>Požáry a jejich rizika</p> <p>Osobní bezpečí a podpora a ochrana duš. a fyz. zdraví</p>	<p>komunikace, dramatizace U lékaře</p> <p>M – jednotky délky, měření</p> <p>Pv – práce s drobným materiálem</p>	<p>sociální rozvoj, spolupráce a komunikace v týmu a různých situacích</p> <p>MUV – kulturní diference, poznávání etnických skupin</p> <p>EV – ochrana životního prostředí</p>
Rozmanitost přírody			
<p>- pozoruje, popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>- roztrídí některé přírodniny a zvířata podle nápadných určujících znaků</p> <p>- předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhnout nebo se snaží vzniklou situaci řešit</p>	<p>Jaro – změny v přírodě, jarní měsíce, jarní svátky - Velikonoce</p> <p>Byliny – části rostlin</p> <p>Zahrada, louka, les – jedovaté byliny, podmínky života</p> <p>Zvířata – podmínky života, rodiny zvířat</p> <p>Tělo a život zvířat – části těla jednotlivých druhů zvířat, pohyb</p> <p>Mimořádné události – požáry v domácnosti, lidská nedbalost, tel. čísla tísňového volání</p>	<p>Čj – jazyková komunikace, popis</p> <p>Vv – výtvarné vyjádření skutečnosti</p>	<p>OSV – Osobnostní a sociální rozvoj</p> <p>EV – ochrana životního prostředí</p> <p>Vycházka do okolí školy</p> <p>VDO – odpovědnost za své činy</p>
Rozmanitost přírody, Lidé kolem nás			
<p>- roztrídí některá zvířata podle nápadných určujících znaků</p> <p>- pojmenovává domácí zvířata</p> <p>-uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí</p> <p>- chová se správně v nebezpečných situacích v přírodě, zná tel. čísla tísňového volání</p>	<p>Domácí - doma chování živočichové – užitková, hospodářská a domácí zvířata, péče o drobná zvířata, typické znaky některých zvířat, užitek, povolání týkající se chovu, lovu a zpracování</p> <p>Zvířata v zoo, příbytky, péče</p> <p>Ochrana přírody, chráněné rostliny a živočichové, chráněná území a národní parky</p> <p>Předměty – třídění podle užití</p> <p>Vlastnosti předmětů – surovina, materiál, vlastnosti, výrobek, třídění odpadů</p> <p>Mimořádné události – požár, uštknutí, bodnutí hmyzem, úpal, úžeh – poskytnutí pomoci, ošetření drobného poranění</p>	<p>Čj – jazyková komunikace</p> <p>Vv, Pv – dekorativní činnost</p>	<p>OSV – Osobnostní a sociální rozvoj</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy, ochrana životního prostředí</p>

Lidé kolem nás, Rozmanitost přírody			
-uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - poznává některé vynálezy, přístroje a stroje - pozná média k získávání informací - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří její estetické hodnoty a rozmanitost	Práce a volný čas, koníčky, pobyt v přírodě, zábava Technika – stroje a přístroje, vynálezy, porovnání s minulostí Média – tisk, knihy, rozhlas, televize, PC – internet, reklama Léto – změny v přírodě, letní měsíce Krajina – práce s mapou, pohoří, řeky; příroda a krajina změněná vlivem člověka	Čj – jazyková komunikace, popis, vypravování M – slovní úlohy	OSV – Osobnostní a sociální rozvoj MV – mediální výchova EV – základní podmínky života
Rozmanitost přírody			
- rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, louka, zahrada, pole, potok, řeka - rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté - má povědomí o významu životního prostředí pro člověka - určuje běžně se vyskytující stromy, keře, byliny, zemědělské plodiny - opakuje učivo druhého ročníku - popíše změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - roztrídí přírodniny podle nápadných určujících znaků	Les a louka – rostliny a živočichové, stromy jehličnaté a listnaté, lesní plody, léčivé byliny, ochrana lesa Zahrada – ovoce a zelenina na zahradě, okrasné květiny Pole – obilí a jiné zemědělské plodiny, plevely a škůdci Práce na zahradě a na poli Závěrečné opakování Neživá příroda: půda – vznik půdy, úrodná půda, výrobky Vzduch – kyslík, dýchání, znečištění, měření teploty vzduchu Počasí a podnebí – změny v ročních obdobích, měsíce, předpověď počasí (symboly), oblékání.	Čj – jazyková komunikace Vv - malba	OSV – Osobnostní a sociální rozvoj EV – ochrana životního prostředí, vztah člověka k prostředí, životní styl Rozšiřující celek

Prvouka – 3. ročník

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
Místo, kde žijeme			
- umí určit polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu - ovládá bezpečnou cestu do školy - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu; jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - reaguje v roli chodce na ostatní účastníky SP; rozezná vybrané dopravní značky	Domov Škola Na chodníku – pravidla chůze po chodníku, chodec, značky, nebezpečí	Čj - popis dané cesty Hv - lidové písně Čj - velká písmena Vv - prázdniny (ilustrace) Čj - vypravování (zážitky z prázdnin)	VDO – Občanská společnost a škola – pravidla chování, pravidla týmové spolupráce Vycházka (orientace, světové strany v přírodě) VDO – Občan, občanská spol. a stát

<ul style="list-style-type: none"> - používá reflexní doplňky a zná jejich dopad - v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně - bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými auty a silnici s více jízdními pruhy - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli cyklisty, cíleně je používá - ovládá pravidla jízdy na bruslích, koloběžce a využívá je - v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopr. prostředcích a na zastávkách - zná význačné budovy, dopravní síť ve svém městě - vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody - vyjmenuje důležité surovinové zdroje ČR, výrobu, obchod - zná státní zřízení a politický systém ČR, státní správu, státní symboly - zprostředkuje ostatním vlastní zkušenosti a zážitky a zajímavosti z vlastních cest (porovnává s naší vlastí) - určí světové strany v přírodě i podle mapy, řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - rozlišuje základní typy map - ovládá význam barev na mapě 	<p>Silnice – pravidla chůze, reflexní doplňky, nebezpečí, značky Místo pro hru – hřiště a cesta na něj; pravidla obytné zóny</p> <p>Přecházení – přechod se světelnými signály, mezi zaparkovanými auty, silnice s více pruhy, po přechodu s jízdním kolem</p> <p>Cestování – autem – chování na parkovišti, bezpečnostní prvky Druhy dopr. prostředků, chování na zastávce</p> <p>Město, místní krajina</p> <p>Okolní krajina</p> <p>Regiony ČR</p> <p>Naše vlast</p> <p>Evropa a svět</p> <p>Mapy obecně zeměpisné a tématické</p>		<p>– pravidla a povinnosti, odpovědnost za své činy</p> <p>VEG - státní a evropské symboly</p>
Lidé kolem nás			
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v příbuzenských a mezigeneračních vztazích - umí se svěřit s osobními problémy vzniklými mimo školu - dokáže vyvodit pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině - vyjmenovává některé naše politické strany - rozpoznává jednání a chování, která se už nemohou tolerovat - orientuje se v základních formách vlastnictví - dokáže poukázat na globální problémy společenského a přírodního prostředí, navrhe zlepšení životního prostředí města 	<p>Rodina</p> <p>Soužití lidí Právo a spravedlivost</p> <p>Chování lidí (pravidla slušného chování)</p> <p>Vlastnictví Základní globální problémy</p>	<p>Čj - F. Nepil : Podívánky (četba z knihy)</p> <p>Čj - dramatizace vztahů</p>	<p>MUV – Lidské vztahy MUV – Princip soc. smíru a solidarity – základní lidská práva, odstranění předsudků vůči etnickým skupinám EV – životní prostředí OSV- rozhodování v problematických situacích všedního dne, mezilidské vztahy, respektování, podpora, pomoc</p>
Lidé a čas			
- pracuje s časovými údaji	Orientace v čase a časový řád		OSV- chápání

<ul style="list-style-type: none"> - využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá archivů, knihoven, galerií, muzeí jako zdrojů pro pochopení minulosti - zdůvodňuje význam chráněných přírodních a kulturních památek 	Současnost a minulost v našem životě	Čj - popis některé naší kulturní památky	umění jako prostředku komunikace Návštěva muzea, knihovny
Rozmanitost přírody			
<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje, rozlišuje a popisuje některé vlastnosti a změny látek (barva, chuť, rozpustnost, hořlavost) - hodnotí činnosti člověka v přírodě, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat, nebo poškozovat - vysvětluje souvislost s rozdělením času a střídání ročních období - uvádí hlavní rozlišovací znaky rostlin, živočichů - popisuje stavbu těla rostlin a živočichů - zná základní rozdělení živočichů (savci, ptáci, plazi, ryby, obojživelníci, hmyz) - vysvětluje jejich význam v přírodě a pro člověka - ovládá pravidla bezpečnosti při kontaktu s neznámými rostlinami a zvířaty 	<p>Látky a jejich vlastnosti Voda a vzduch Nerosty a horniny, půda Životní podmínky</p> <p>Vesmír a Země</p> <p>Rostliny, houby, živočichové</p>	<p>M - zápis a měření jednotek</p> <p>Pv - práce s kartonem (raketa)</p> <p>Čj - popis živočicha</p> <p>Pv - práce na zahradě Pv - péče o rostliny</p> <p>Hv - písničky o rostlinách</p>	<p>Výuka v terénu</p> <p>EV – životní prostředí (hospodaření s odpady)</p> <p>Exkurze do ZOO Výstava hub</p> <p>EV – základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje) Vycházky Beseda (CHKO)</p>
Člověk a jeho zdraví			
<ul style="list-style-type: none"> - určí pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - ovládá základy lidské reprodukce a vývoj jedince - účelně plánuje svůj čas pro učení, zábavu, odpočinek - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času - vyhodnotí nebezpečí míst pro hru, volí odpovídající způsoby ochrany - na konkrétním příkladu rozpozná - jedná podle osvojeného schématu, když se ztratí - rozpozná rozdíl mezi signály (varovný s., požár. poplach) - chová se účelně v případě požáru 	<p>Lidské tělo</p> <p>Základy sexuální výchovy</p> <p>Péče o zdraví, zdravá výživa</p> <p>První pomoc</p> <p>Mímoř. události (pojem, povodně, vichřice požáry, laviny, úniky nebezp. látek)</p> <p>Péče o zdraví a prevence rizik (chování za tmy, cizí lidé, šikany, drogy, pomoc v nouzi, sexuální zneužívání)</p> <p>Sám doma, sám na ulici</p> <p>Požáry (modelové situace, zábavní pyrotechnika)</p>	<p>Vv - kresba postavy</p> <p>Tv - přenos raněného</p>	Beseda